

LA NATURA A PROP DE CASA

Activitat d'educació ambiental per a Primària

PRESENTACIÓ

Farem una sortida a un parc o jardí urbà (el més gran possible, amb diferents ambients) i ens convertirem en exploradors científics de la biodiversitat i la natura del parc.

A través d'aquesta activitat d'exploració els infants podran descobrir la natura que tenen a prop de casa d'una manera lliure i positiva.

Edat recomanada

6 - 12 anys

Temàtica

Natura, biodiversitat, entorn urbà

OBJECTIUS

- Descobrir la biodiversitat del nostre entorn urbà més immediat
- Distingir hàbitats de diferents característiques dins el parc urbà
- Comprendre els beneficis de la natura en els entorns urbans
- Afavorir l'observació, l'esperit crític i el respecte per la natura

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Situació i explicació prèvia (15 minuts)

Abans de començar l'activitat cal explicar als infants que estem en un espai natural (encara que sigui un parc urbà) i no hi podem deixar deixalles, objectes o animals i plantes que portem de casa perquè podríem alterar-lo. A més, cal especificar que si arranquem flors, fulles o branques podem posar en risc la vida de les plantes.

Després, marquem 5 àrees d'ambients diferents amb un cordill (de 10m x 10m aproximadament):

- 1) Zona boscosa amb arbres alts
- 2) Zona de matollar
- 3) Zona de prat o gespa
- 4) Zona de terra, camins pedregosos i paviments
- 5) Zona aquàtica

Ens convertim en exploradors (60 minuts)

Els infants es desplaçaran (per grups) a cada una de les àrees marcades i faran d'exploradors científics anotant tots els seus descobriments.

Farem 5 grups d'infants i cada grup haurà de passar per 3 àrees o ambients diferents. A cada àrea hi estaran observant 20 minuts.

En cada un dels ambients hauran d'anotar en un full les seves observacions com:

- **Observacions qualitatives:**
 - Com és l'ambient? Humit? Sec? Càlid? Ombrejat?
 - Se senten molts sons de procedència humana? Se senten ocells?
 - És un lloc del parc agradable? Per què?
 - És una zona neta?
 - És una zona molt freqüentada per humans?
- **Observacions quantitatives:**
 - Quantes deixalles o objectes no naturals heu trobat?
 - Quants invertebrats (insectes, aranyes, cucs, cargols...) heu trobat/vist?
 - Quantes espècies de plantes diferents?
 - Quantes espècies de plantes amb flor?
 - Quantes llavors o fruits (encara que ja hagi caigut per terra)?
 - Quants ocells heu vist dins l'àrea marcada?

Hauran de tenir un full de notes diferent per cada àrea de les visites (3 fulls de notes per grup). Les espècies que no coneguin les poden anomenar com vulguin, això sí, entre els membres de tot el grup s'han de posar d'acord per trobar un nom adequat a cada espècie i intentar fer-ne un esbós per poder explicar després als altres grups com era aquella espècie. Amb els infants de 10-12 anys (Cicle Superior) també hi ha la opció de donar una càmera de fotos per cada equip i que facin fotografies de totes les espècies que vagin trobant.

Posada en comú (30 minuts)

Tres portaveus de cada grup exposaran els resultats de cada una de les zones de mostreig que han visitat (un portaveu per zona), i un apuntador general anirà anotant les dades per cada una de les zones (això es pot fer en una pissarra portàtil o en un paper d'embalar...).

En aquest quadre general per a les 5 zones estudiades hi trobarem doncs un resum de tot el que han trobat els diversos grups. A partir d'aquest quadre podem fer diverses observacions del tipus:

- Quin dels ambients té més biodiversitat? Indaguem en les possibles causes d'aquest fet.
- Hi ha alguna espècie present a tots els ambients? Com és?
- Creiem que hi ha alguna relació entre les característiques qualitatives de cada ambient i el nombre d'espècies?
- Què ens indica el nombre de llavors o fruits? Quina relació té amb els animals?
- I el nombre de plantes amb flor?
- Hem descobert animals o plantes que no havíem vist mai?
- Quin dels ambients afavoreix més la biodiversitat?
- Per què és important que hi hagi parcs o jardins urbans a dins les ciutats i pobles?
- Com podríem millorar cada un dels ambients per afavorir la biodiversitat?

I afavorim el debat, que els infants reflexionin, plantegin noves preguntes i arribin a les seves pròpies conclusions.

VALORACIÓ

Per a la valoració d'aquesta activitat cal tenir presents els següents indicadors:

- Curiositat i respecte per la natura
- La capacitat d'observació i l'esperit crític
- La capacitat de treballar en equip
- La vinculació emocional dels infants amb la natura del parc

RECURSOS

- Servidor d'Informació Ornitològica de Catalunya, on podeu trobar informació sobre les espècies i els seus cants: <http://www.sioc.cat/especies.php>
- Guia pràctica per conèixer la natura de Catalunya: https://issuu.com/ipcena/docs/guia_natura_web
- Guia hàbitat – Ersilia: <http://www.ersilia.org>
- Web sobre els ocells de les zones ajardinades de les ciutats – Institut Català d'Ornitologia: www.ocellsdelsjardins.cat
- Parcs Urbans de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB): <http://www.amb.cat/web/territori/espai-public/parcs>
- Parcs i jardins de l'Ajuntament de Barcelona: <http://lameva.barcelona.cat/ca/aprofita-la/parcs-i-jardins>
- Espais verds de l'Ajuntament de Tarragona: <http://www.tarragona.cat/mediambient/espais-verds>
- Xarxa d'itineraris saludables en els parcs urbans de salut – Diputació de Girona: <http://www.itinerarisiparcsdesalut.cat/>

